

75-річчя академіка НАН України А.О. ЧИКРІЯ

Видатний український вчений у галузі прикладної математики та кібернетики, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, Державної премії України в галузі освіти, премії ім. В.М. Глушкова НАН України, академік НАН України **Аркадій Олексійович Чикрій** народився 20 липня 1945 р. Закінчив Львівський державний університет ім. Івана Франка. З 1968 р. працює в Інституті кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України, де нині очолює відділ оптимізації керованих процесів.

Основними напрямками наукової діяльності А.О. Чикрія є прикладний нелінійний аналіз, екстремальні задачі, математична теорія керування, теорія динамічних ігор, теорія пошуку рухомих об'єктів, створення комп'ютерних технологій для аналізу конфліктних ситуацій. Він є учнем і послідовником Л.С. Понтрягіна, М.М. Красовського, Б.М. Пшеничного.

А.О. Чикрій заклав основи нелінійної теорії уникнення зіткнень рухомих об'єктів, запропонувавши методи змінних напрямків та інваріантних підпросторів; уперше поставив і розв'язав задачі про уникнення зустрічей рухомого об'єкта з групою керованих об'єктів та при конфліктній взаємодії угруповань. Широке визнання серед фахівців отримав метод розв'язуючих функцій А.О. Чикрія в теорії перехоплення цілей, що вже став класичним. Метод обґрунтовує, зокрема, правила паралельного переслідування і зближення за променем, які добре відомі проектувальникам ракетної й космічної техніки. Останнім часом роботи А.О. Чикрія присвячені вивченню конфліктно-керованих процесів на основі багатовимірних відображень для систем з дробовими похідними, розподіленими параметрами та стохастичних процесів. У прикладному плані він розробив ряд проблемно-орієнтованих комп'ютерних систем, моделюючих комплексів і тренажерів, пов'язаних з прийняттям рішень та керуванням рухомими об'єктами в умовах конфліктної взаємодії та невизначеності.

А.О. Чикрій — автор понад 550 наукових праць, член редколегій кількох математичних наукових видань, головний редактор міжнародного науково-технічного журналу «Journal of Automation and Information Sciences». Він підготував близько 40 кандидатів та докторів наук. Школа А.О. Чикрія є однією з провідних в Україні і добре відома у міжнародних наукових колах.